

Eikenprocessierups gevaarlijk voor hond en kat

De eikenprocessierups veroorzaakt al enkele jaren problemen in Nederland vooral in de periode mei tot augustus. De periode van overlast is al bijna voorbij dit jaar, maar omdat er veel vragen over geweest zijn wijden we er in de nieuwsbrief van augustus toch nog aandacht aan. De rups vervelt rond deze tijd tot een onopvallende nachtvlindertje. De rups is vanuit België en Zuid Nederland nu verspreid over heel Nederland tot in Groningen. Vooral in eiken langs lanen, parken, campings maakt ze haar nesten. In de grotere eikenbossen veroorzaakt ze minder problemen, omdat daar meer natuurlijke vijanden, zoals de sluipwesp zijn. De rups dankt zijn naam aan de lange optocht waarin de rupsen 's nachts over de zuidkant van de eikenstammen op zoek gaan naar eikenbladeren. Zo'n processie kan wel 10 meter lang worden. De rups veroorzaakt niet alleen schade aan de eikenbomen, maar kan ook gezondheidsproblemen opleveren voor mens, hond en kat.

Wat veroorzaakt de problemen?

De volwassen rups is grijsgrauw en wordt ongeveer 3,5 cm lang. De brandharen van de rups vormen een gevaar voor de gezondheid. De haren zijn 0,2 tot 0,3 millimeter lang. Elke rups heeft er honderdduizenden tot een miljoen. Het zijn pijlvormige haren, die bij een bedreiging worden afgeschoten. De haren kunnen dan makkelijk de huid, de ogen en de luchtwegen binnendringen. De stoffen die van de haren afkomen veroorzaken een op allergie lijkende huiduitslag, zwellingen, rode ogen en jeuk. In de meeste gevallen verdwijnen de klachten vanzelf. Niet alle individuen zijn even gevoelig voor de brandharen. Wanneer één of meer rupsen in de bek komen of zelfs ingeslikt worden dan kan dat ook nog misselijkheid of een allergische reactie op de slijmvliezen veroorzaken. In zeldzame gevallen kunnen andere verschijnselen ontstaan, namelijk braken, duizeligheid en koorts.

De rupsen hoeven niet te worden aangeraakt om in contact te komen met de brandharen. De haartjes verspreiden zich met de wind en kunnen zo in contact komen met wandelaars of fietsers. De haren verschijnen vanaf ongeveer half mei tot eind juni op de rupsen. De haren blijven ook na het vertrek van de rupsen in de nesten, die aan de stammen en dikke takken hangen, aanwezig. Na jaren kunnen deze nesten bij aanraking nog overlast veroorzaken.

Voorkomen van problemen.

Als u het vermoeden heeft dat u eikenprocessierupsen in uw omgeving ziet waarschuw dan de gemeente. De meeste gemeentes hebben een speciaal meldpunt en mensen kunnen daar doorgeven dat ze de rups hebben gesignaleerd of problemen door de rups hebben ervaren. Er wordt dan een bestrijdingsplan gemaakt door de betreffende gemeente.

Mocht u ooit het vermoeden hebben dat uw hond contact heeft gehad met deze rups, spoel dan zo snel mogelijk de mond van uw dier met veel water en bel uw dierenarts zodra er symptomen ontstaan.

Houd in een verspreidingsgebied uw hond goed (liefst aangeliend) in de gaten. Laat hem niet in de bermen snuffelen of spelen.
De 'allergische' reactie kan namelijk dodelijk zijn. Kortom, houd uw dieren uit de buurt van de besmette bomen.

Symptomen

Er ontstaat zwelling en roodheid van de lippen en het slijmvlies in de bek. De tong kan gaan zwellen en er kunnen blaren ontstaan. De dieren krijgen veel jeuk, gaan speeksel en kunnen moeite met slikken krijgen. Vaak raken ook de ogen ontstoken. Daarnaast kunnen ze diarree en koorts krijgen. Huidklachten zoals rode bultjes met jeuk bij mensen zijn zeldzaam doordat dieren een vacht hebben. Maar de huidklachten komen zeker voor.

Niet aangeliende honden die spelenderwijs nesten in hun bek nemen kunnen gevaar lopen. Bij katten wordt het zelden gezien omdat deze dieren niet zo snel een nest in hun bek zullen nemen. De verschijnselen ontstaan vaak acuut tot hooguit binnen enkele uren.

Behandeling

Het is belangrijk als u enkele van bovenstaande verschijnselen bij uw huisdier ziet en het komt mogelijk door de processierups, om dan de bek meteen te spoelen om de brandharen te verwijderen. Draag hierbij handschoenen zodat u zelf geen irritatie op uw huid krijgt. Neem contact op met de kliniek zodat er een injectie kan worden gegeven tegen de allergische reactie opdat de verschijnselen zo snel mogelijk verdwijnen en niet erger gaan worden.

Met vriendelijke groet,

Dierenkliniek Kortenoord

Esther van Dijk , Marèse van Haneghem, Steven Schukking, Frans Smeur en Franka Vasseur
(dierenartsen)

